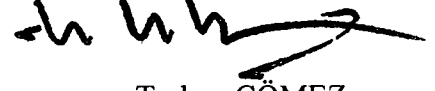

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12/01/2026

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Suriye ile İsrail arasında, 5 Ocak 2026 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nin arabuluculuğunda Paris'te bir dizi güvenlik odaklı görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin, 2024 yılı sonunda Suriye'de yaşanan rejim çözülmesinin ardından artan askeri hareketlilik ve bölgesel güvenlik riskleri üzerine başlatıldığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Bu görüşmeler sonucunda tarafların Suriye'nin egemenliği ve toprak bütünlüğü ile İsrail'in güvenlik kaygıları temelinde yeni bir "ortak entegrasyon ve koordinasyon mekanizması" kurulması konusunda mutabakata vardıkları belirtilmektedir.

Söz konusu mekanizmanın istihbarat paylaşımı, askerî gerginliğin azaltılması, sınır güvenliği, diplomatik temasların sürdürülmesi, ticari ve ekonomik alanlarda olası iş birliği başlıklarının koordinasyonu amacıyla ABD gözetiminde çalışacak bir iletişim ve kriz yönetimi platformu olarak tasarlandığı ifade edilmektedir.

Basına yansıyan bilgilere göre Suriye tarafı, İsrail'in 2024 yılı itibarıyla Suriye topraklarında bulunduğu ileri sürülen bazı bölgelerden çekilmesine ilişkin net bir takvim sunulmaması hâlinde kalıcı güvenlik düzenlemelerine mesafeli yaklaşıldığı anlaşılmaktadır.

ABD yönetimi ise bu süreci Orta Doğu'da uzun vadeli istikrara katkı sağlayabilecek "yeni bir diplomatik başlangıç" olarak nitelendirmekte, mutabakatın uygulanmasında aktif kolaylaştırıcı rol üstleneceğini açıklamaktadır.

Bu gelişmeler, Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyindeki askerî varlığı, terör örgütleriyle mücadelesi, Suriye'nin toprak bütünlüğüne ilişkin resmi politikası, İsrail ile yürütülen hassas diplomatik denge, ABD ile ilişkiler ve Doğu Akdeniz ve bölgesel güvenlik mimarisi açısından doğrudan sonuçlar doğurabilecek niteliktedir.

Bu çerçevede aşağıdaki soruların cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin, Suriye-İsrail arasında Paris'te varılan mutabakata ilişkin resmî değerlendirmesi nedir?
2. Türkiye, söz konusu görüşmelerden ve mutabakat metninin içeriğinden haberdar edilmiş midir? Edildiyse hangi tarihte ve hangi diplomatik kanallar aracılığıyla haberdar edilmiştir?
3. Türkiye'ye mutabakatın içeriğine dair resmî bir bilgilendirme yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi başlıkları içermektedir?
4. Hükümet, bu mutabakatın Suriye'nin egemenliği ve toprak bütünlüğü bakımından doğurabileceği sonuçları nasıl değerlendirmektedir?
5. İsrail'in Suriye topraklarında bulunduğu ileri sürülen alanlara ilişkin Türkiye'nin resmî tutumu nedir, bundan sonra ne olacaktır?
6. Bu mutabakatın, fiili işgal durumlarının dolaylı biçimde meşrulaştırılması riskini taşıdığı değerlendirilmekte midir?
7. Kurulması planlanan ortak koordinasyon mekanizmasının, Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyindeki askerî varlığına ve güvenlik operasyonlarına etkisi olacak mıdır?
8. Bu mekanizma kapsamında Türkiye'nin güvenlik hassasiyetleri ve terörle mücadele öncelikleri gündeme getirilmiş midir?
9. Türkiye'nin söz konusu yapıya doğrudan ya da dolaylı biçimde dâhil edilmesi yönünde bir teklif yapılmış mıdır? Yapılmadıysa bunun gerekçesi nedir?
10. Mutabakat sürecinde YPG/PKK ve bağlantılı yapılarla ilgili herhangi bir güvenlik düzenlemesi gündeme gelmiş midir?
11. Türkiye'nin bu örgütlere yönelik kırmızı çizgileri ABD'ye ve sürecin diğer taraflarına açık biçimde iletilmiş midir?
12. ABD'nin sürecin ana kolaylaştırıcısı ve gözetmeni olması, Türkiye-ABD ilişkilerinin geleceği açısından nasıl değerlendirilmektedir?
13. Bu mutabakat, Türkiye'nin Suriye dosyasında bugüne kadar sürdürdüğü diplomatik girişimlerin etkisini azaltma riski taşımakta mıdır?
14. Türkiye'nin bölgesel diplomatik ağırlığının korunması için yeni bir girişim planlanmakta mıdır?
15. Bu gelişmenin Türkiye-İsrail ilişkilerine kısa ve orta vadede nasıl yansıtacağı öngörülmektedir?

16. Paris mutabakatının Doğu Akdeniz, enerji hatları ve bölgesel güvenlik mimarisi üzerinde yaratabileceği etkiler analiz edilmiş midir?
17. Bu süreç Türkiye'nin bölgesel enerji projelerindeki konumunu etkileyecek midir? Etkileyecekse nasıl etkileyecektir?
18. Hükümetin, Paris mutabakatı ve sonrasında ortaya çıkabilecek gelişmeler konusunda TBMM'yi düzenli olarak bilgilendirmeyi planlamakta mıdır?
19. Bu konuda TBMM'ye kapalı veya açık oturumda bir bilgilendirme yapılması düşünülmekte midir?